

**I WOJEWÓDZKI KONKURS Z GEOGRAFII
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

ETAP I – SZKOLNY

**7 listopada 2019 r.
Godz. 10:00**

Kod pracy ucznia

Suma punktów

Czas pracy: **90 minut**

Liczba punktów możliwych do uzyskania: **40 punktów**

Instrukcja dla ucznia

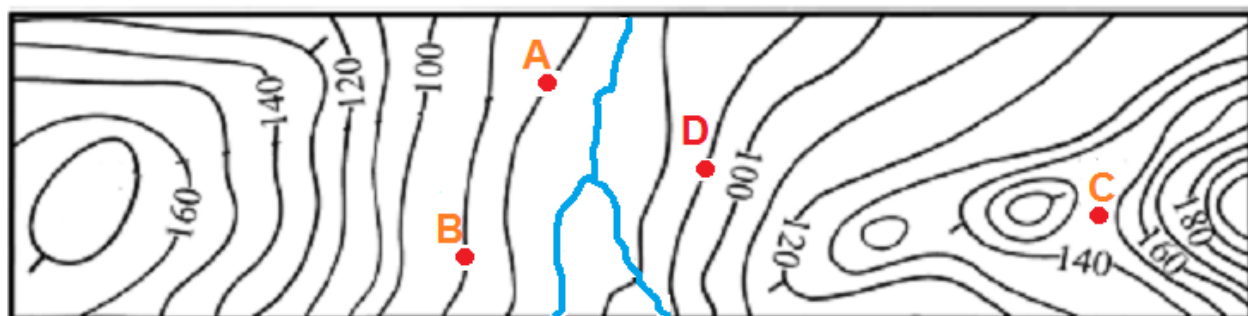
1. W wyznaczonym miejscu arkusza z zadaniami konkursowymi wpisz swój kod.
2. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych 16 stronach jest wydrukowanych 30 zadań.
3. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Komisji Konkursowej.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
5. Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym lub niebieskim tuszem/atramentem.
6. Rozwiązania zadań zamkniętych zaznacz w arkuszu z zadaniami konkursowymi. Poprawną lub poprawne odpowiedzi i odpowiadającą jej literę wybierz i zaznacz w kółku, np.:
7. Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie przekreśl krzyżykiem, np.: i zaznacz kółkiem inną wybraną odpowiedź, np.:
8. Rozwiązania zadań otwartych, zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach w arkuszu z zadaniami konkursowymi.
9. Nie używaj korektora. Ewentualne pomyłki przekreślaj.
10. Nie używaj kalkulatora.
11. Przy rozwiązywaniu zadań możesz korzystać z przyborów kreślarskich i brudnopisu. Brudnopis nie podlega sprawdzeniu.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0–1)

Korzystając z mapy rozpoznaj i zaznacz formę terenu, która występuje pomiędzy punktami B i D.

- A. Przełęcz
- B. Wzniesienie
- C. Dolina
- D. Kotlina

Skala 1: 25 000

Opracowanie własne na podstawie: <https://www.oke.poznan.pl/>

Zadanie 2. (0–1)

Na podstawie wartości poziomicy na mapie z zadania 1 oceń prawdziwość stwierdzeń. Przy stwierdzeniach zawierających prawdziwe informacje wybierz i zaznacz P (Prawda), przy stwierdzeniach zawierających fałszywe informacje wybierz i zaznacz F (Fałsz).

Punkt A położony jest wyżej niż punkt B.	P	F
Punkt C położony jest w kierunku SW od punktu A.	P	F

Zadanie 5. (0–1)

Oceń prawdziwość stwierdzeń. Przy stwierdzeniach zawierających prawdziwe informacje wybierz i zaznacz P (Prawda), przy stwierdzeniach zawierających fałszywe informacje wybierz i zaznacz F (Fałsz).

Prędkość liniowa punktów w różnych szerokościach geograficznych w ruchu obrotowym Ziemi jest jednakowa.	P	F
Ziemia w ruchu obrotowym obraca się z zachodu na wschód.	P	F

Zadanie 6. (0–1)

Oceń prawdziwość stwierdzeń. Przy stwierdzeniach zawierających prawdziwe informacje wybierz i zaznacz P (Prawda), przy stwierdzeniach zawierających fałszywe informacje wybierz i zaznacz F (Fałsz).

Im większy jest kąt padania promieni słonecznych na powierzchnię Ziemi, tym krótsze są cienie rosnących drzew.	P	F
Ruch obrotowy Ziemi trwa ok. 365 dni i 6 godz.	P	F

Zadanie 7. (0–1)

Poniżej wymieniono konsekwencje ruchu obrotowego i obiegowego Ziemi. W tabeli zakreśl symbole literowe dotyczące ruchu obiegowego Ziemi.

- A. Występowanie dnia i nocy.
- B. Zmiana czasu na kuli ziemskiej.
- C. Zróżnicowanie czasu trwania dnia i nocy.
- D. Pozorny ruch gwiazd po niebie.
- E. Zjawisko dnia i nocy polarnych.
- F. Występowanie stref oświetlenia Ziemi.

Ruch obiegowy	A	B	C	D	E	F
---------------	---	---	---	---	---	---

Zadanie 8. (0–1)

Wpisz do tabeli poprawną nazwę oceanu lub kontynentu.

A.	Ocean, który oblewa Australię od wschodu.	
B.	Kontynent położony na wszystkich czterech półkulach.	

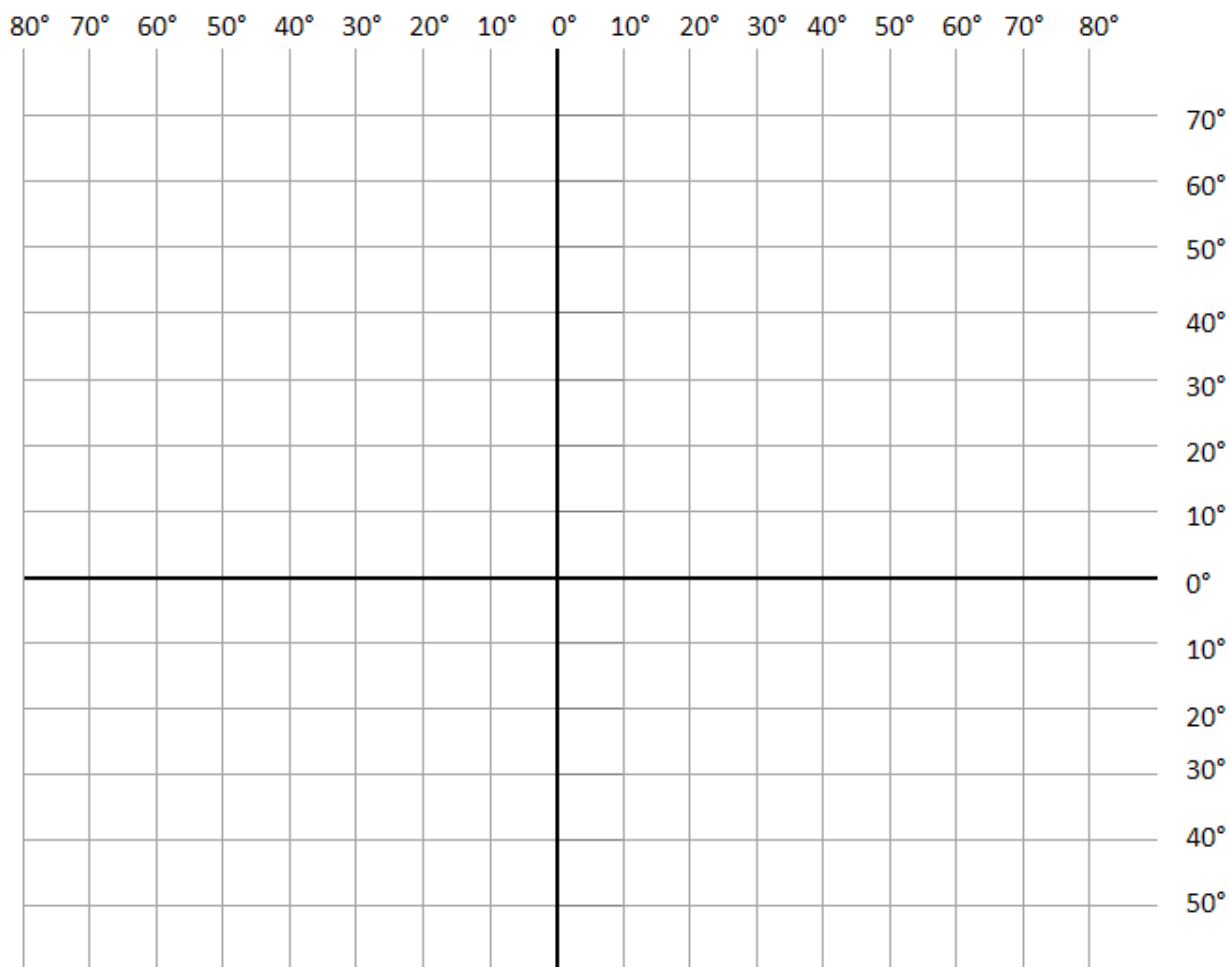
Zadanie 9. (0–2)

Na siatce kartograficznej zaznacz położenie dwóch miast:

A. Londyn: 52°N , 0°

B. Quito: 0° , 78°W

Przy zaznaczonych punktach wpisz nazwy miast. Następnie uzupełnij tabelę, wpisując nazwy miast tak, aby powstały zdania zawierające prawdziwe informacje.

Na podstawie: Opracowanie własne.

A.	Wcześniej Słońce wschodzi w	
B.	W dniu 22 VI krótszy jest dzień w	

Zadanie 10. (0–1)

Wraz ze wzrostem wysokości n.p.m. prawie zawsze na wszystkich kontynentach zmienia się wygląd krajobrazu. Wybierz i zaznacz stwierdzenie zawierające fałszywą informację.

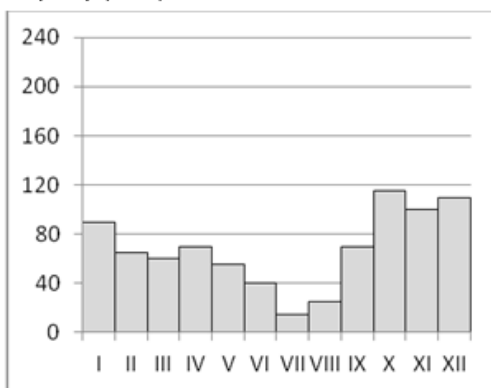
- A. Ze wzrostem wysokości następuje wzrost liczby gatunków roślin.
- B. Ze wzrostem wysokości następuje wzrost ilości opadów.
- C. Ze wzrostem wysokości wydłuża się okres zalegania pokrywy śnieżnej.
- D. Ze wzrostem wysokości następuje spadek temperatury powietrza.

Zadanie 11. (0–1)

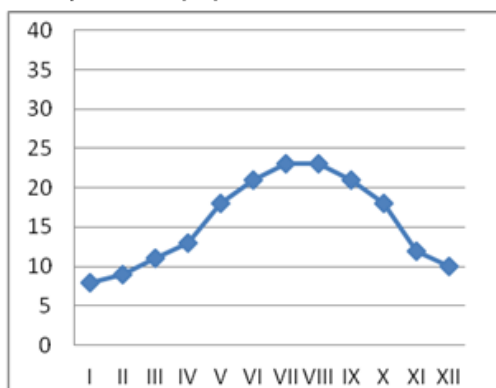
Diagramy klimatyczne przedstawiają rozkład średnich miesięcznych: opadów atmosferycznych i temperatury powietrza w dwóch strefach krajobrazowych. Rozpoznaj je, ich nazwy wybierz spośród podanych i wpisz w wyznaczonych miejscach.

tajga, krajobraz śródziemnomorski, tundra, pustynia gorąca, step

Opady (mm)

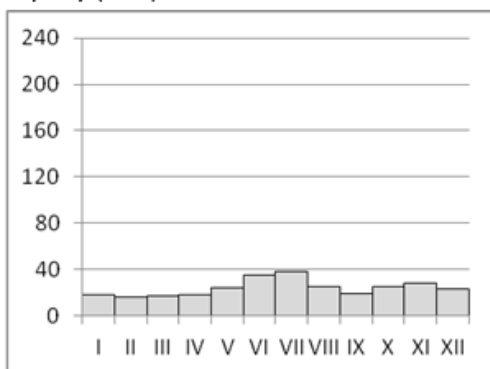

Temperatura (°C)

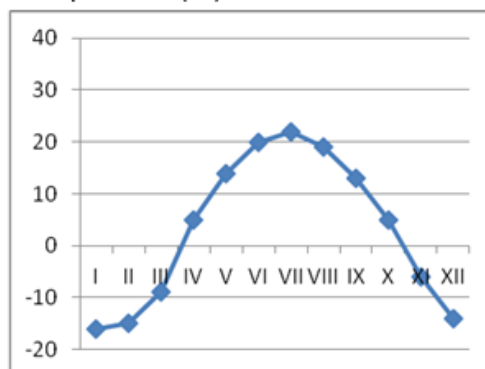

A.

Opady (mm)

Temperatura (°C)

B.

Opracowanie własne na podstawie: E. Dudek, E. Szedzianis, K. Tryl, *Przyroda. Zeszyt ćwiczeń dla klasy szóstej szkoły podstawowej*. Wrocław: Wydaw. Edukacyjne „WIKING”, 2001.

Zadanie 12. (0–1)

Na podstawie opisu, rozpoznaj strefę krajobrazową i jej nazwę wpisz w wyznaczone miejsce w tabeli.

A.	W tej strefie krajobrazowej występują niewielkie opady w ciągu całego roku, silne wiatry, wysokie średnie temperatury powietrza przez cały rok oraz duże różnice temperatury powietrza między dniem a nocą.	
B.	Na obszarze tej strefy spotyka się zarówno klimat morski, jak i kontynentalny. Wysokość opadów atmosferycznych i temperatura powietrza są zróżnicowane i zależą od pory roku.	

Zadanie 13. (0–2)

Wyjaśnij terminy geograficzne i napisz, z którymi strefami krajobrazowymi są związane.

A. Makia -

.....

B. Deszcze zenitalne -

.....

Zadanie 14. (0–2)

Na lokalizację elektrowni ma wpływ wiele czynników. W wyznaczonych miejscach w tabeli, wpisz nazwy państw, których dotyczą opisy, wybierając spośród niżej wymienionych.

Lp.	Opis	Nazwa państwa
A.	Państwo w Europie Południowej, w którym energia słoneczna odgrywa znaczącą rolę w produkcji energii elektrycznej.	
B.	Państwo w Europie Zachodniej, w którym najważniejszą rolę w produkcji energii elektrycznej odgrywają elektrownie jądrowe.	
C.	Państwo, w którym ponad 90% energii elektrycznej pochodzi z elektrowni wodnych.	
D.	Znaczącą rolę w produkcji energii elektrycznej w tym państwie odgrywają elektrownie wiatrowe.	

Państwa: Grecja, Norwegia, Portugalia, Ukraina, Francja, Polska.

Zadanie 17. (0–1)

W nagłówkach kolumn wpisz nazwy stref krajobrazowych, w których występują wymienione rośliny.

A.	B.
Chrobotek	Sosna pinia
Malina moroszka	Mirt
Mech	Oleander
Wierzba polarna	Wawrzyn

Zadanie 18. (0–1)

W wyznaczone miejsca w tabeli wpisz nazwy stref krajobrazowych, w której żyją wymienione zwierzęta.

L.p.	Nazwy zwierząt	Nazwa strefy krajobrazowej
A.	Koliber, tapir, jaguar, tukan.	
B.	Antylopa, lew, sęp, żyrafa.	

Zadanie 19. (0–2)

W wyznaczone miejsca w tabeli wpisz nazwy państw, na obszarze których występują wymienione atrakcje turystyczne. Nazwy państw wybierz spośród podanych poniżej.

L.p.	Atrakcja turystyczna	Nazwa państwa
A.	Jeziora Plitwickie	
B.	Koloseum	
C.	Alhambra	
D.	Akropol	

Państwa do wyboru: Włochy, Francja, Chorwacja, Hiszpania, Grecja, Albania, Serbia.

Zadanie 20. (0–1)

Napisz nazwy dwóch najwyższych pięter roślinności w Himalajach (przy literze A – wpisz piętro najwyższe, przy literze B – wpisz piętro niższe).

A.

B.

Zadanie 21. (0–2)

W wyznaczonych miejscach w tabeli napisz nazwy stref krajobrazowych, w których spotkamy niżej wymienioną ludność.

L.p.	Nazwa ludności	Nazwa strefy krajobrazowej
A.	Szerpowie	
B.	Innuici	
C.	Masajowie	
D.	Pigmeje	

Zadanie 22. (0–2)

Uporządkuj niżej wymienione obiekty geograficzne i wpisz do odpowiednich kolumn w tabeli.

Biskajska, Dardanele, Spitsbergen, Sund, Ryska

Wyspy	Zatoki	Cieśniny

Zadanie 23. (0–2)

Uzupełnij zdania wpisując poprawne nazwy.

A. Największą niziną w Europie jest Nizina

B. Góry położone wzdłuż wschodniego wybrzeża Morza Adriatyckiego to

C. Góry w Europie znane z występowania fiordów to

D. Góry stanowiące granicę między Hiszpanią i Francją to

Zadanie 24. (0–1)

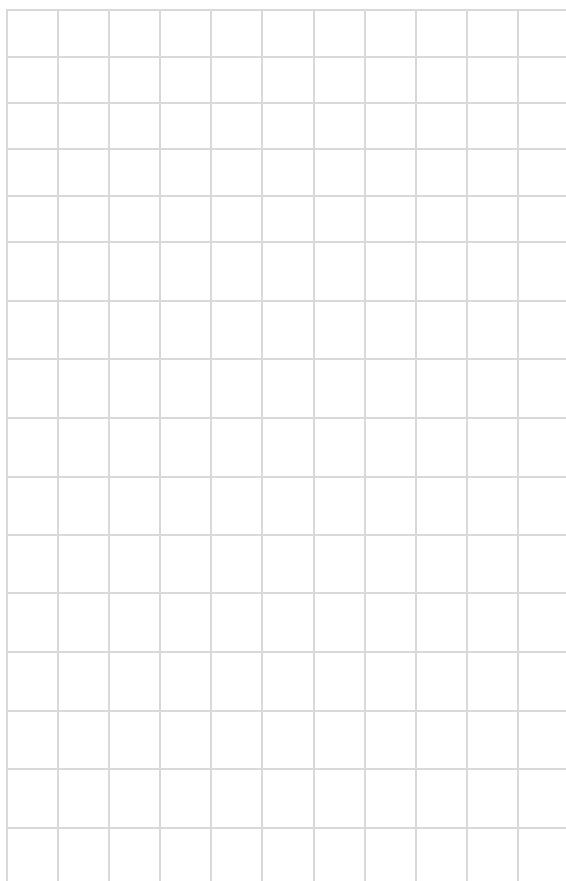
Spośród wymienionych półwyspów wybierz i zaznacz dwa, które położone są w Europie.

- A. Jukatan
- B. Jutlandzki
- C. Synaj
- D. Peloponez
- E. Labrador
- F. Jamał

Zadanie 25. (0–1)

Na mapie Europy zaznaczono port w Murmańsku położony na Półwyspie Kolskim, blisko granicy z Finlandią i Norwegią. Mimo, że położony jest w strefie klimatu okołobiegunowego, nie zamarza w ciągu całego roku. Wyjaśnij dlaczego.

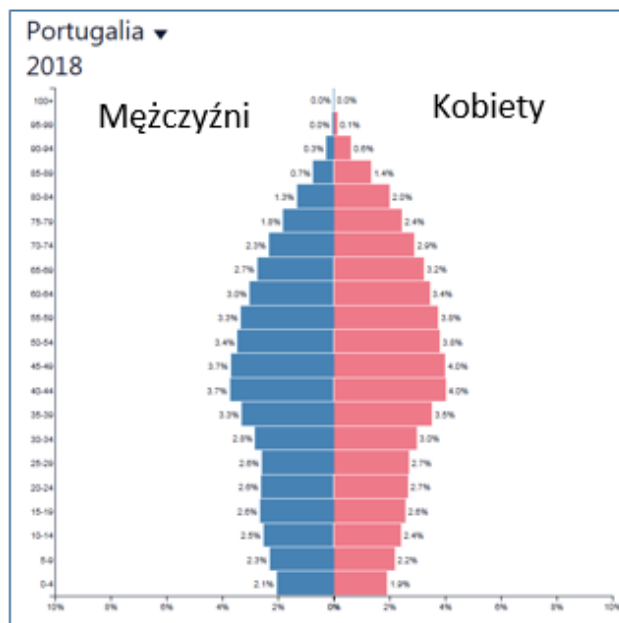
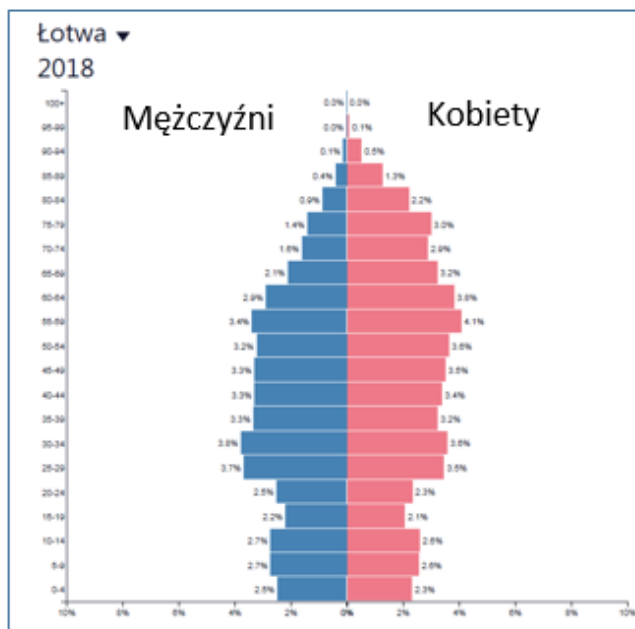
Wyjaśnienie:

Opracowanie własne na podstawie: Hidalgo z Pixabay.

Zadanie 26. (0–1)

Na podstawie wykresów przedstawiających piramidę płci i wieku ludności Łotwy i Portugalii w 2018 r. oceń prawdziwość stwierdzeń. Przy stwierdzeniach zawierających prawdziwe informacje wybierz i zaznacz P (Prawda), a przy stwierdzeniach zawierających fałszywe informacje wybierz i zaznacz F (Fałsz).

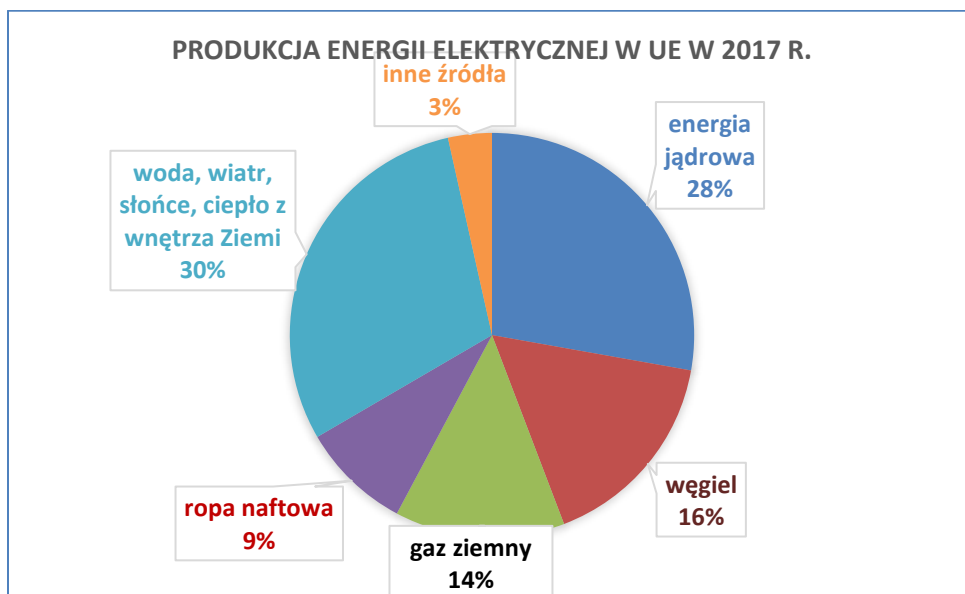

Na podstawie: Population Pyramids of the World from 1950 to 2100 [online]. [dostęp 08.10.2019 r.]. Dostępny w Internecie: [//www.populationpyramid.net/](http://www.populationpyramid.net/).

Portugalia jest społeczeństwem starzejącym się.	P	F
Na Łotwie większość społeczeństwa stanowią kobiety.	P	F

Zadanie 27. (0–1)

Na podstawie poniższego wykresu przedstawiającego produkcję energii elektrycznej w Unii Europejskiej w 2017 r., oceń prawdziwość stwierdzeń. Przy stwierdzeniach zawierających prawdziwe informacje wybierz i zaznacz P (Prawda), a przy stwierdzeniach zawierających fałszywe informacje wybierz i zaznacz F (Fałsz).

Opracowanie własne na podstawie: *Energy, transport and environment statistics 2019 edition*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2019.

Produkcja energii elektrycznej z nieodnawialnych źródeł energii była większa niż produkcja energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.	P	F
Produkcja energii elektrycznej w elektrowniach ciepłych była wyższa niż produkcja energii elektrycznej w elektrowniach jądrowych.	P	F

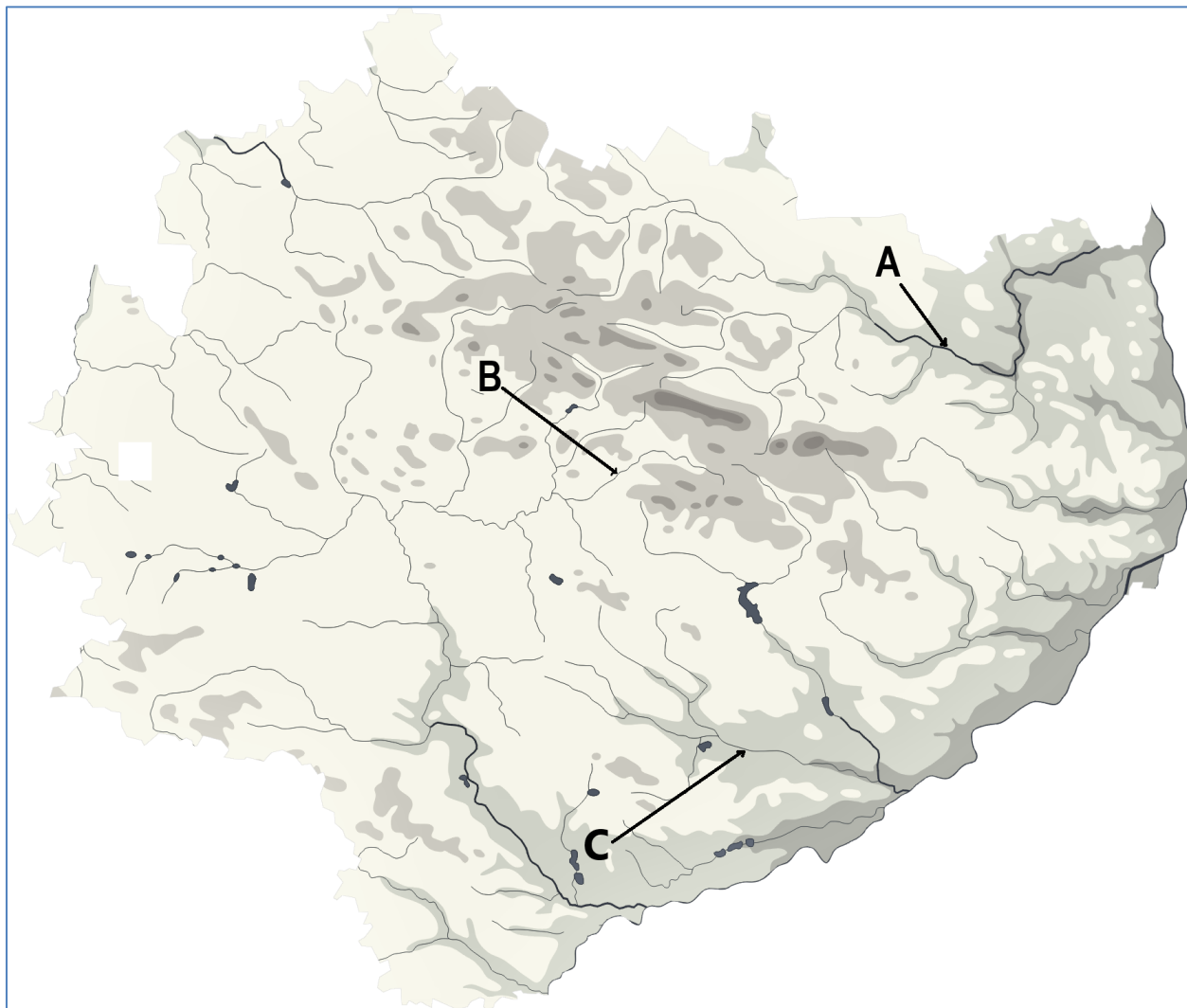
Zadanie 28. (0–1)

Wybierz i zaznacz punkt, w którym popełniono błąd i wpisano miasto nie będące siedzibą powiatu województwa świętokrzyskiego.

- A. Busko-Zdrój, Kielce, Sandomierz, Włoszczowa.
- B. Ostrowiec Świętokrzyski, Solec-Zdrój, Pińczów, Jędrzejów.
- C. Skarżysko-Kamienna, Końskie, Staszów, Kazimierza Wielka.
- D. Kielce, Opatów, Pińczów, Starachowice.

Zadanie 29. (0–2)

Na poniższej mapie województwa świętokrzyskiego zaznaczono literami A, B i C rzeki. Ich nazwy wpisz poniżej.

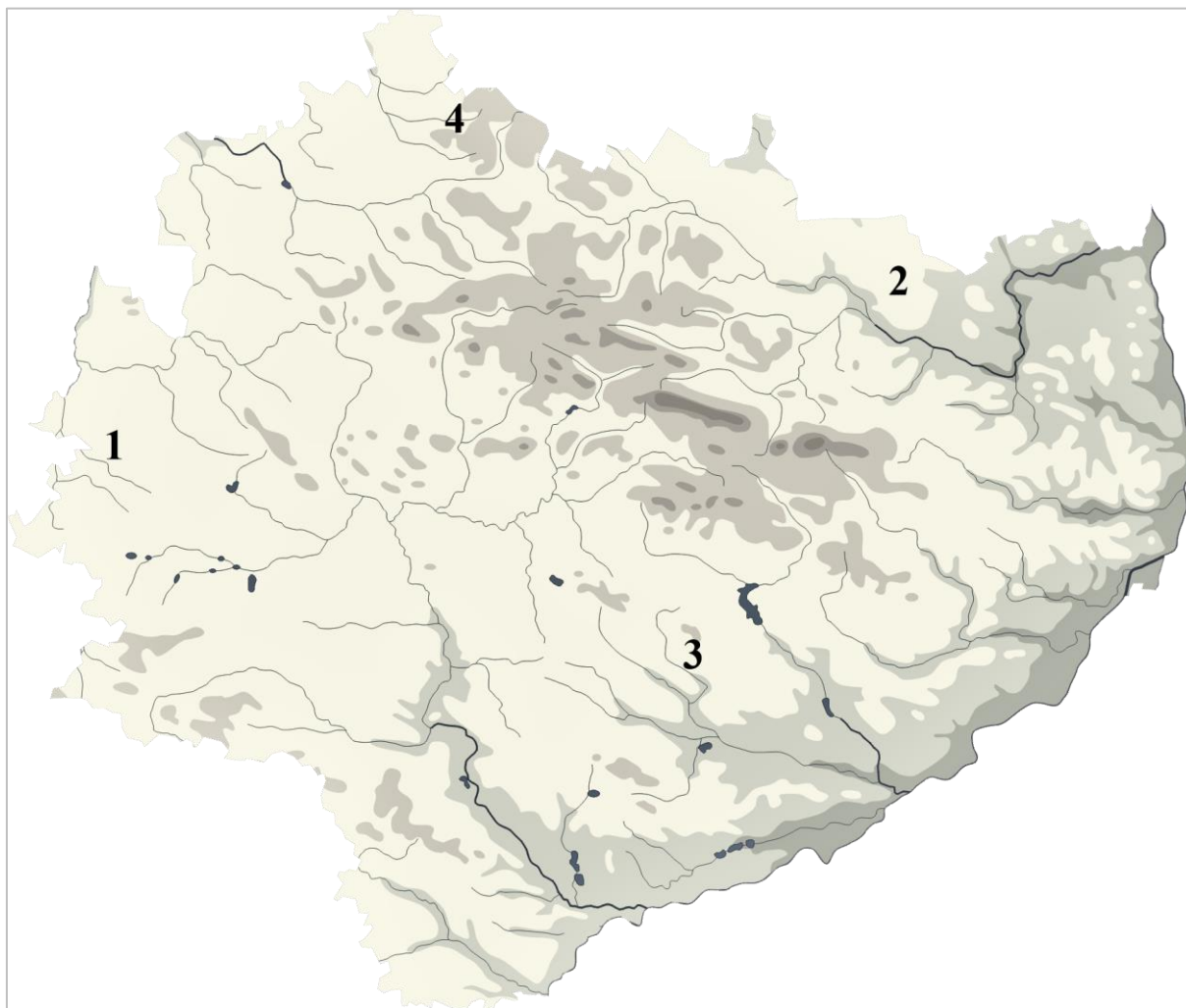

Opracowanie własne na podstawie: Aotearoa at pl.wikipedia [online]. [dostęp 08.10.2019 r.] Dostępny w Internecie: https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=File:Swietokrzyskie_mapa_fizyczna.png&uselang=pl.

A.	
B.	
C.	

Zadanie 30. (0–1)

Na poniższej mapie województwa świętokrzyskiego zaznaczono za pomocą cyfr od 1 do 4 regiony fizyczno-geograficzne. Wybierz i zaznacz punkt, w którym wszystkie regiony fizyczno-geograficzne wymieniono we właściwej kolejności.

Opracowanie własne na podstawie: Aotearoa at pl.wikipedia [online]. [dostęp 08.10.2019 r.] Dostępny w Internecie:
https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=File:Swietokrzyskie_mapa_fizyczna.png&uselang=pl.

- A. 1. Wzgórza Łopuszańskie, 2. Płaskowyż Suchedniowski, 3. Niecka Solecka, 4. Wzgórza Opoczyńskie.
- B. 1. Wzgórza Łopuszańskie, 2. Wyżyna Przedborska, 3. Niecka Połaniecka, 4. Garb Gielniowski.
- C. 1. Wyżyna Przedborska, 2. Przedgórze Iłżeckie, 3. Niecka Połaniecka, 4. Garb Gielniowski.
- D. 1. Wyżyna Przedborska, 2. Przedgórze Iłżeckie, 3. Niecka Solecka, 4. Wzgórza Opoczyńskie.

Brudnopis (nie podlega sprawdzeniu)

